

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i performativa och mediala praktiker som leder till konstnärlig doktorsexamen

Denna allmänna studieplan har fastställts av NUF den 10 oktober 2016 och senast reviderats den 14 december 2020. Studieplanen gäller från och med 15 december 2020.

Föreskrifter för konstnärlig utbildning på forskarnivå finns i Högskoleförordningen (HF), kap 6 och 7 (1993:100).

Lokala föreskrifter om konstnärlig utbildning på forskarnivå finns i gemensamma styrdokument för Stockholms konstnärliga högskola.

1. Identifikation

Utbildningens namn och inriktning: Utbildning på forskarnivå i performativa och mediala praktiker
Forskningsområde: Konstnärliga praktiker
Forskarutbildningsämne: Performativa och mediala praktiker
Omfattning i högskolepoäng: 240
Nivå: Forskarnivå
Examensbenämning: Konstnärlig doktorsexamen i performativa och mediala praktiker
Engelsk examensbenämning: Degree of Doctor of Philosophy in Fine Arts in Performative and Media Based Practices.
Ordinarie studietid: Fyra års studier på heltid, max 5 års studier på heltid vid avtal om institutionstjänstgöring

2. Ämnesbeskrivning

Performativa och mediala praktiker är en konstnärlig forskarutbildning inom området konstnärliga praktiker. Den erbjuder möjligheter för konstnärligt verksam att reflektera i, om och genom konstutövningen.

Den konstnärliga forskarutbildningen utgår från konstnärligt arbete som inkluderar kroppsliga och vokala praktiker (till exempel cirkus, dans, operasång och skådespeleri), mediabaserade praktiker (till exempel ljudkonst, tv, interaktiva medier), visuella, akustiska, sceniska och rumsliga praktiker (till exempel filmfotografi, ljuddesign, produktionsdesign, scenografi), samt praktiker där dramaturgi, komposition eller kuratering är i fokus (till exempel koreografi, film- eller scenkonstregi).

Den konstnärliga forskningen bidrar till utvecklingen av performativa och mediala praktiker såsom de utövas inom konsten, och stärker deras roll som kritisk röst i samhällsdebatten.

3. Den konstnärliga forskarutbildningens syfte och mål

Den konstnärliga forskarutbildningen syftar till att utveckla de frågeställningar, metoder, presentations- och dokumentationsformer, som är specifika för varje doktorands konstnärliga praktik genom ett originellt och konkret konstnärligt forskningsprojekt. Utbildningen utvecklar doktorandens praktiker genom samverkan och dialog med andra fält och forskningsområden.

Målet med utbildningen är att ge konstnärer möjlighet att på ett självständigt och reflekterande sätt planera, genomföra och dokumentera en konstnärlig undersökning som skapar insikt och metoder genom – och i relation till – konstnärlig praktik, och som artikuleras och sprids i offentligheten. Utbildningen lägger vikt vid den vitala roll ett interdisciplinärt förhållningssätt spelar för utveckling och artikulering av ny kunskap i den samtida konstens diskurser och processer.

Verksamheten ska bedrivas i former som ger möjlighet för var och en att utvecklas utifrån sina personliga förutsättningar. Inom Stockholms konstnärliga högskola (SKH) råder nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling.

Utbildningen kvalificerar för konstnärlig verksamhet och konstnärlig forskning i konstnärliga och/eller akademiska kontexter inom nationella såväl som internationella sammanhang.

Utbildningen på forskarnivå leder till *Konstnärlig doktorsexamen i performativa och mediala praktiker* (240 hp) med möjlighet till *Konstnärlig licentiatexamen i performativa och mediala praktiker* (120 hp) som etapp eller slutmål.

Lärandemål

Nedanstående lärandemål är i överensstämmelse med de som anges för konstnärlig doktorsexamen i högskoleförordningen bilaga 2 – Examensordning.

Kunskap och förståelse

För konstnärlig doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av området konstnärliga praktiker samt djup och aktuell specialistkunskap inom sitt konstnärliga område
- visa förtrogenhet med konstnärliga forskningsmetoder i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet

Färdighet och förmåga

För konstnärlig doktorsexamen ska doktoranden

- visa skapande förmåga inom sitt konstnärliga område

- visa förmåga till konstnärlig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med forskningsmässig noggrannhet identifiera och formulera väsentliga konstnärliga frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete
- med ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt visa förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med konstnärlig legitimitet och välmotiverade argument presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med forskarsamhället och samhället i övrigt
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För konstnärlig doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet, konstnärlig integritet och forskningsmässig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar
- visa fördjupad insikt om konstens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används

4. Utbildningens upplägg och innehåll

En anställning som doktorand ska avse arbete på heltid. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid. Utbildningstiden får förlängas bara om det finns särskilda skäl för det. Sådana skäl kan vara ledighet på grund av sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

4.1. Utbildningens upplägg

Utbildningen omfattar 240 högskolepoäng fördelade på en del bestående av seminarier, kurser och övriga poängsatta moment om 60 högskolepoäng, samt ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt om 180 högskolepoäng.

Doktoranden ska inom ramen av forskarutbildningen redovisa sitt pågående forskningsprojekt då cirka 30 %, 50 % respektive 80 % av arbetet fullgjorts genom att anordna ett delseminarium. Vid vart och ett av dessa delseminarier ska en extern opponent medverka. Opponenten utses av huvudhandledare.

Doktoranden förväntas att aktivt delta i seminarier, samt nationella och internationella konferenser. I utbildningen ingår även att aktivt delta i forskningsmiljön. Detta innebär

bland annat att doktoranden skall engagera sig i sina kollegors pågående forskningsprojekt.

Då projektet är i sitt slutskede och det konstnärliga resultatet och dokumentationen föreligger i sin helhet i en preliminär version ska ett slutseminarium anordnas. På slutseminariet ska en plan för offentliggörande och arkivering presenteras. Vid slutseminariet ska en extern och en intern opponent medverka. Opponenterna rekommenderar om projektet bör offentliggöras och gå till disputation eller inte, eller vilka ändringar som bör ske innan projektet offentliggörs. Detta sker i två särskilda rapporter, en från varje opponent där opponenter också diskuterar hur lärandemålen och bedömningskriterierna beskrivna i punkt 3 och 4 anses vara uppfyllda utifrån det presenterade materialet. Även om vissa lärandemål ej är uppfyllda behöver detta inte vara till hinder för att projektet offentliggörs då dessa kan vara uppfyllda tidigare i utbildningen och dokumenterade i den individuella studieplanen. Opponenterna utses av huvudhandledare och ämnesansvarig i samråd. Den interna opponenter ska vara en professor vid SKH, företrädevis en profilprofessor.

4.2.Handledning

Doktoranden har inom ramen för sin utbildning rätt till handledning. För varje doktorand utses av rektor på förslag från NUF (Nämnden för utbildning och forskning) minst två handledare. Handledarna har tillsammans ansvaret för handledningen, enligt den ansvarsfördelning som beslutas i samråd med ämnesansvarig.

Huvudhandledaren bör ha konstnärliga, metodiska och/eller teoretiska kunskaper relevanta för doktorandens forskningsfält. Den andra handledarens kunskaper ska komplettera huvudhandledarens.

Den sammanlagda resursen för de fyra årens handledning är 340 arbetstimmar för huvudhandledare (5 % i fyra år) och 204 arbetstimmar för andra handledare (3 % i fyra år). Denna timresurs avser den totala tiden för handledning, inklusive exempelvis korrespondens, inläsning av litteratur med mera.

Doktoranden har rätt att byta handledare. Ny handledare utses av rektor på förslag av NUF.

Doktoranden är skyldig att delta aktivt i den erbjudna undervisningen. Om doktoranden i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, kan rektor på förslag från NUF besluta att återkalla doktorandens rätt till handledning och övriga resurser för utbildningen.

4.3. Individuell studieplan

En individuell studieplan upprättas av doktoranden i samråd med huvudhandledaren vid studiernas början. Studieplanen beslutas av NUF. Studieplanen ska innehålla en tidsplan för utbildningens upplägg och finansiering. Den individuella studieplanen ska uppdateras årligen, eller därutöver vid särskilda förändringar.

4.4. Seminarier, kurser och övriga poängsatta moment, 60 högskolepoäng

Syftet med studiemomentet om 60 hp är att säkra att doktoranden uppfyller ett eller flera lärandemål. De studiemoment doktoranden har genomgått och planerar anges i den individuella studieplanen.

Studiemomentet om 60 hp består av tre delar:

- Obligatoriska kurser 30 hp
 - Kunskapsutveckling i konstnärlig forskning 7,5 hp
 - Metod och metodologi i konstnärlig forskning 7,5 hp
 - Dokumentationsprocesser i konstnärlig forskning 7,5 hp
 - Exposition av konstnärlig forskning 7,5 hp
- Obligatoriska doktorandseminarier 15 hp
- Valbara kurser och övriga poängsatta moment 15 hp

Syftet med valbara kurser och övriga poängsatta moment om 15 hp är att stötta specialisering och fördjupning i doktorandens forskningsprojekt, och planeras i samråd med huvudhandledare. Övriga poängsatta moment examineras i den form som överenskommit med handledare eller examinator.

Efter överenskommelse med huvudhandledaren kan doktoranden genomgå kurser på framförallt forskarutbildningsnivå som ges utanför den egna institutionen och låta dessa ingå i utbildningen. I de fall handledaren bedömer det vara relevant för doktorandens forskningsprojekt eller måluppfyllelse kan även kurser på avancerad nivå ingå i utbildningen.

För kurser genomgångna vid andra lärosäten bestäms poängtalet som ska tillgodoräknas av examinator.

4.5. Dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt, 180 hp

Resultatet av den konstnärliga forskarutbildningen är ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt (doktorsavhandling) om 180 hp.

Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska utgöra en specifik undersökning genom konstnärlig praktik. Projektet förväntas bidra till konstnärlig kunskap i förhållande till det relevanta forskningsområdet och till konstfältet.

Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet inkluderar konstnärliga processer som leder till ett eller flera offentligt tillgängliga konstnärliga resultat. Dessutom ska en dokumentation av det konstnärliga forskningsprojektet ingå. Dokumentationen kan innehålla olika tillvägagångssätt, material, uttryck och konfigurationer. Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska göras tillgängligt för allmänheten, både via konstnärliga format och som arkiverad dokumentation.

Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska bedömas enligt följande bedömningskriterier. Det konstnärliga forskningsarbetet och dess dokumentation ska visa på djupgående förståelse för befintlig praxis och kunskap inom det konstnärliga området. Projektet som helhet ska också visa doktorandens förmåga att arbeta självständigt,

identifiera problem och producera ny kunskap, visa förmåga till konstnärlig aktivitet samt förmåga att redogöra för och kommunicera konstnärliga tillvägagångssätt och forskningsresultat. Dokumentationen ska omfatta reflektion och vara konceptuellt sammanhängande. Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet som helhet bedöms utifrån hur det artikulerar sådan kunskap, slutsatser och konstnärliga lösningar som det åsyftar.

4.6. Institutionstjänstgöring

En doktorand kan delta i institutionsarbete om högst 20 % av den totala studietiden. Doktoranden ska kompenseras med motsvarande förlängning av den finansierade studietiden.

5. Utlysning, antagning och urval

Antagning sker till fyra års heltidsstudier som avslutas med konstnärlig doktorsexamen. Antagning av forskarstuderande sker enligt SKH:s antagningsordning för forskarutbildning.

SKH eftersträvar att antagning av forskarstuderande sker vartannat år efter utannonsering av studieplatser vid en tidpunkt föreslagen av NUF och fastställd av rektor.

5.1. Antagning

NUF beslutar om process för doktorandantagning. Bara den kan antas som anställs som doktorand. Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå i performativa och mediala praktiker fattas av NUF. Beslut om anställning fattas av rektor. En doktorand med anställning som doktorand har rätt till arbetsplats och till visst arbetsmaterial vid institutionen.

Under förutsättning att en sökande uppfyller kvalitetskraven kan den sökande antas även med annan form av studiefinansiering, om denna kan bedömas som säkrad under hela utbildningstiden och den sökande bedöms kunna slutföra utbildningen inom fyra år vid heltidsstudier. Bedömning av anställning som doktorand med extern studiefinansiering bereds av vice-rektor för forskning. I de avtal som bestäms anges vilka resurser som ska ingå i varje enskilt fall.

5.2. Urval

I samband med ansökan ska den sökande i en forskningsplan redogöra för sitt tänkta forskningsprojekt. Planen ska innehålla projektbeskrivning och en skiss över forskningsarbetets genomförande. Grunden för urval bland de sökande är den sökandes meriter vid ansökningstillfället. Efter de första faserna av urvalsprocessen genomförs intervjuer med de mest meriterade sökande. Vid behov kan antagningskommittén begära kompletterande handlingar.

Kriterier för urvalet är

- den sökandes lämplighet för konstnärligt forskningsarbete och förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildning

- projektets konstnärliga kvalitet och genomförbarhet inom given tidsram (dvs. under en period motsvarande fyra års utbildning på heltid)
- forskningsplanens kvalitet med avseende på ämnets avgränsning, relevans, originalitet, forskningsfrågor, anknytning till och relevans för det kollektiva kunskapsområdet samt dess metodutveckling
- forskningsprojektets innehåll i relation till en bedömning av den sökandes tidigare meriter
- lärosätets önskemål om inriktning och möjligheter till handledning

Att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning (till exempel forskarutbildning) eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får inte vid urval ge sökande företräde framför andra sökande.

6. Behörighetsvillkor

6.1. Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som

1. har avlagt en examen på avancerad nivå
 2. har fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå
- eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

För en enskild sökande får undantag medges från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. Beslut om undantag fattas av vicerektor för forskning.

6.2. Särskild behörighet

Behörig att antas till den konstnärliga utbildningen i performativa och mediala praktiker på forskarnivå är den som

- har avlagt grundexamen om minst 240 högskolepoäng inom utbildningsprogram som är relevant för performativa och mediala praktiker som ämne eller har därmed jämförbar erfarenhet av konstnärligt arbete
- har uppvisat det tänkta arbetets syfte och plan (inklusive ekonomiska förutsättningar för genomförandet) och fått detta bedömt och godkänt av inriktningsutskottet och antagningskommittén
- har uppvisat kontinuerlig och pågående konstnärlig verksamhet samt utfört konstnärligt arbete av sådan självständig karaktär att den sökandes lämplighet för projektdelen av utbildningen kan bedömas
- har goda kunskaper i engelska, såväl muntliga som skriftliga

6.3. Tillgodoräknande av tidigare studier på master- och forskarnivå

En doktorand som vid annat lärosäte i landet har genomgått en del av utbildningen på forskarnivå i performativa och mediala praktiker eller motsvarande med godkänt resultat

har rätt att tillgodoräkna sig detta även i utbildningen på forskarnivå vid SKH. En doktorand kan också tillgodoräkna sig utbildning vid utländsk läroanstalt. Prövning av huruvida en tidigare utbildning ska kunna tillgodoräknas och i så fall i vilken utsträckning görs av examinator. Tillgodoräknandet ska prövas på studentens egen begäran, i varje enskilt fall.

Magister- eller masterutbildning ska, då denna är gjord utanför grundutbildningens 240 högskolepoäng, kunna tillgodoräknas helt eller delvis inom kursdelarna, liksom vissa övriga påbyggnadsutbildningar. Det är dock viktigt att det dokumenterade konstnärliga forskningsarbetet i utbildningen på forskarnivå utgör en identifierbar helhet, och kan examineras som sådan.

7. Disputation

Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska granskas och försvaras vid en offentlig disputation. Disputationen består i normalfallet av en offentlig diskussion som redovisar och genomlyser det avslutade forskningsprojektets konstnärliga och reflekterande delar.

Det konstnärliga forskningsprojektet, som består av konstnärliga resultat (framförda eller dokumenterade) och dokumentation avsedd för arkivering, ska offentliggöras senast 4 veckor före disputation.

Disputationen ska äga rum under terminstid. Disputationen leds av en ordförande, med opponent och betygsnämnd. Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska bedömas med något av betygen Godkänd eller Underkänd. För godkänd konstnärlig doktorsexamen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i forskarutbildningen samt på det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet.

Betyget för det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet bestäms av en betygsnämnd. Betygsnämnden ska bestå av tre ledamöter med relevant ämneskompetens, varav minst en ska vara verksam utanför lärosätet. Opponenten har rätt att vara närvarande vid sammanträde med betygsnämnden och delta i överläggningarna men inte i beslutet. Detsamma gäller för handledarna.

Samtliga utbildningsmoment ska vara fullföljda och godkända före disputation, om inte särskilda omständigheter föreligger. Ämnesansvarig för forskarutbildningen godkänner när utbildningen är klar, och att doktoranden kan gå till disputation. NUF godkänner att det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet får läggas fram för disputation enligt plan för offentliggörande och arkivering samt förslag till disputationsdatum, plats, opponent, betygsnämnd och ordförande.

8. Etapp inom forskarutbildningen – licentiatexamen

Studerande inom forskarutbildningen i performativa och mediala praktiker kan inleda sina studier med en etapp omfattande fyra terminers heltidsstudier. Den som med godkända resultat genomgår etappen erhåller efter ansökan konstnärlig licentiatexamen.

8.1. Etappens syfte

Etappens syfte är att genom en forskningsmässig skolning ge en god förberedelse för uppgifter i samhället där kunskaper i konstnärlig forskning är av värde. Syftet uppnås genom att den studerande under utbildningen förvärvar ämneskunskap, metodologisk träning samt förmåga att självständigt genomföra forskningsprojekt.

Etappen/licentiatexamen är ej obligatorisk och det krävs ej att den studerande redan vid antagningen till forskarutbildningen ska bestämma sig om hen önskar avlägga licentiatexamen eller ej. Den studerande som ej har en klart uttalad önskan att begränsa sina studier till etappen rekommenderas därför att lägga upp sina studier med direkt sikte på doktorsexamen. Ett sådant upplägg utgör inget hinder för att senare inrikta studierna mot etappen som ett slutmål eller delmål.

8.2. Utbildningens upplägg och innehåll

Utbildningen inom etappen består av en del bestående av kurser, seminarier samt ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt. Undervisning ges i form av seminarier och kurser samt handledning enskilt och i grupp. Innehållsligt motsvarar etappen de två första heltidsstudieåren på forskarnivå till doktorsexamen.

De två obligatoriska kurserna inom etappen/licentiatexamen är

- Kunskapsutveckling i konstnärlig forskning 7,5 hp
- Metod och metodologi i konstnärlig forskning 7,5 hp

Inom etappen ska den studerande genomföra ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt, "licentiatarbetet". Inriktningen på detta bör väljas tidigt under studierna och projekteras så att arbetet kan fullbordas inom ramen för de två första heltidsstudieåren. Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska utgöra en specifik undersökning genom konstnärlig praktik.

I det fall licentiatexamen avläggs som ett etappmål på vägen till doktorsexamen bör licentiatarbetet planeras så att betydande delar av den kan utgöra delar av ett eventuellt doktorsarbete.

8.3. Examination

Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet, licentiatarbetet, ska bedömas med något av betygen Godkänd eller Underkänd. Det ska bedömas enligt följande bedömningskriterier. Det konstnärliga forskningsarbetet och dess dokumentation ska visa på djupgående förståelse för befintlig praxis och kunskap inom det konstnärliga området. Projektet som helhet ska också visa doktorandens förmåga att arbeta självständigt, identifiera problem och producera ny kunskap, visa förmåga till konstnärlig aktivitet samt förmåga att redogöra för och kommunicera konstnärliga tillvägagångssätt och forskningsresultat. Dokumentationen ska omfatta reflektion och vara konceptuellt sammanhängande. Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet som helhet bedöms utifrån hur det artikulerar sådan kunskap, slutsatser och konstnärliga lösningar som det åsyftar.

Samtliga utbildningsmoment som ingår i licentiatutbildningen ska vara fullföljda och godkända före Licentiatprövning. Ämnesansvarig för forskarutbildningen godkänner att utbildningen är klar, och att doktoranden kan gå till Licentiatprövning. NUF godkänner att det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet får läggas fram för Licentiatprövning, enligt plan för offentliggörande och arkivering samt förslag till opponent, betygsnämnd och ordförande. Betygsnämnden ska ha två ledamöter varav minst en extern.

9. Övrigt

Upplysningar om antagning och ansökningstider lämnas av SKH.